

PRIKAZI

**RAZVOJ EKOLOŠKE MISLI U SRBIJI, autor M.M. Janković,
Izdavač „Ekocentar”, Beograd, 1995.**

Profesor dr Milorad M. Janković, vodeći jugoslovenski ekolog, posle uradenih brojnih naučnih radova i drugih publikacija, napisao je novu značajnu knjigu „Razvoj ekološke misli u Srbiji”. Njegovo ogromno iskustvo, naučna erudicija i izuzetna umešnost u saopštavanju stručnih i naučnih podataka i činjenica došli su do punog izražaja u ovoj njegovoj najnovijoj studiji.

Autor je u ovoj svojoj knjizi izneo osnovne elemente iz razvoja ekologije uopšte, sa posebnim naglaskom na razvoj ekološke misli u Srbiji. Razmatra se razvoj ekologije od znamenitog Josifa Pančića, pa sve do današnjih dana. Posebna pažnja posvećena je akademiku Siniši Stankoviću, utemeljivaču srpske i jugoslovenske ekologije, njegovim shvatanjima i njegovom doprinosu razvoju ekološke misli u nas. Svakako da je s puno razloga detaljno apsolvirao shvatanja, istraživačka traganja i izuzetne doprinose naših ekologa u periodu posle Drugog svetskog rata, dakle, u periodu kome je pečat dao i sam autor, kao jedan od tvoraca Beogradske ekološke škole. Nije moguće izneti sve elemente, sve teze, sve probleme, sva teorijska i praktična pitanja o kojima se raspravlja u ovoj knjizi, te će se ukazati samo na neke, koje, po našem mišljenju, zaslužuju posebnu pažnju. Autor uspešno elaborira i na adekvatan način prikazuje u svojoj knjizi mnoga složena pitanja ekoloških odnosa, kao što su: složeni odnosi u ekosistemu, struktura ekosistema, biocenoza i ekosistem, odnosi i uzajamne veze cenoznog, socijalnog, društvenog i ekološkog aspekta u živom svetu, biosfera i geobiosfera, hijerarhijski odnosi živih bića sa ekološkog aspekta, ekologija i društvo, itd.

Naročito su detaljno obrađena pitanja teorijskog i filozofskog određenja kao što su: neodarvinizam, lisenkizam, maltuzijanizam i neomaltuzijanizam i druge biološke doktrine, pri čemu je autor u velikoj meri afirmisao svoj stav i svoje gledanje na mnoga suštinska pitanja ekologije i biologije uopšte.

Problemi adaptacije u živom svetu, genotip i fenotip i njihovi uzajamni odnosi i mnoga druga slična pitanja – takode su detaljno razmotreni.

Biomasa i problemi organske produkcije, posebno sa ekološkog aspekta – zapaženi su delovi ove knjige.

Značaj ekologije i ekoloških odnosa za društveni razvoj i opstanak čovečanstva, posebno problemi zagađenja sredine, energetske problematičnosti savremenog razvoja, urbana ekologija i druga vitalna pitanja savremenog čoveka – kreativnom i stvaralačkom energijom autora dobila su zapaženo mesto u ovoj knjizi.

Ova knjiga svojim konceptom, sadržajem, načinom prezentacije složenog materijala, predstavlja izuzetno delo, posebno značajno u današnje vreme velikih intervencija čoveka u inače složene ekološke sisteme, koje je uspešno mogao da uradi stručnjak takvog biološkog i ekološkog kredibiliteta kakav je profesor Milorad M. Janković. Stoga sa zadovoljstvom preporučujem stručnjacima i širokom krugu čitalaca delo M.M. Jankovića „Razvoj ekološke misli u Srbiji”. Uveren sam da će ova knjiga naići na vrlo lep prijem kod stručne i druge čitalačke javnosti i da će odigrati značajnu ulogu u daljem uspešnijem formiranju ekološkog načina mišljenja naših ljudi.

M. Kojić